

A MEE Világítástechnikai Társaság hírlevele

7. évfolyam, 6. szám

2008. október

TAGNYILVÁNTARTÁS

Legtöbb kollégánk előtt ismert, hogy a MEE ebben az évben megújította tagnyilvántartási rendszerét, ami Társaságunk munkájára is kihat. Korábban már felhívtuk tagjaink figyelmét arra, hogy aki a MEE tagjaként a Világítástechnikai Társaságnál kívánja tagsági viszonyát nyilvántartatni, az szíveskedjen a www.vilagitas.org honlapról letölthető nyomtatványt a VTT részére visszaküldeni.

Amikor megköszönjük mindazok segítségét, akik már kitöltötték a regisztrációs lapot, akkor arról is be kell számolnunk, hogy régebbi tagjaink közül többektől még mindig nem kaptuk vissza. Sok olyan tagunk is van, aki a 2008 évi tagsági díjat befizette ugyan, de adatlapot nem küldött, és így tagsági viszonya rendezetlen. Kérjük mindazokat, akik elfeledkeztek a kitöltött regisztrációs lap elküldéséről, azok sürgősen pótolják ezt, mert az Elektrotechnika folyóiratot a MEE a jövőben csak a regisztrált tagoknak postázza.

VEZETŐSÉGI ÜLÉSEK

Az ülés helyszíne: Világítás Háza, 1042 Budapest, Árpád út 67

Időpontja: 2008 szeptember 8

Jelen voltak:

Almási Sándor

Arató András

Nagy János

Némethné dr. Vidovszky Ágnes (telefonon)

Tóth Zoltán

1. Almási Sándor ismertette a V4 konferencia előkészületeit. Eszerint 40 fő utazása várható. A programból a szervezők törölték a wieliczki kirándulást, és bizonytalan a szinkrontolmácsolás.
2. Némethné dr. Vidovszky Ágnes tájékoztatást adott a tagnyilvántartás helyzetéről. A tagdíjat eddig 157 fő fizette be, de a tagnyilvántartó lapot még csak 104-en küldték vissza. 33 jogi tagunk van, ebből 14 támogató és 19 pártoló. A közeljövőben két új jogi tag belépése várható.
3. Nagy János elmondta, hogy a Világítástechnikai Évkönyv már a nyomdában van, megjelenését a Kutatók Éjszakájára, szept. 26-ra időzítettük, ahol a széles nyilvánosságnak bemutatjuk a kiadványt, ami a helyszínen árusításra is fog kerülni.
4. A vezetőség határozatot fogadott el, eszerint az ELC brüsszeli ülésén a VTT képviselőjében Tóth Zoltán vesz részt.
5. Nagy János beszámolt arról, hogy Schwarcz Pétert meghívták a Lux Európa szervezet igazgatóságába. Ennek kapcsán a vezetőség határozatot fogadott el, hogy az isztambuli ülésen való részvételhez 1 éjszaka szállásköltségének átvállalásával járul hozzá a VTT.
6. Nagy János ismertette, hogy a CIE 2009-es Mid-term Meeting szervezését a Diamond Kongress rendezvényszervező cég végzi. A jelentkezéseket ők intézik, a VTT-től szakmai segítséget várnak.
7. Egyéb kérdés nem merült fel.

Az ülés helyszíne: Világítás Háza, 1042 Budapest, Árpád út 67

Időpontja: 2008. október 16.

Jelen voltak:

Arató András

Dr. Borsányi János

Nagy János

Némethné Dr. Vidovszky Ágnes

Schwarcz Péter

Tóth Zoltán

1. Dr. Borsányi János tájékoztatást adott arról, hogy idén is megszervezzük a kreditpontos világítás-technikai mérnöktovábbképző tanfolyamot. 2009 elejére tervezzük a villanszerelők és a bolti eladók részére indított tanfolyamunkat. Tervezünk a középiskolai fizikatanárok részére is tanfolyamot, azonban itt egyelőre nem áll olyan címjegyzék a rendelkezésünkre, hogy kiket kellene ez ügyben megkeresni.

2. Némethné Dr. Vidovszky Ágnes elmondta, hogy októbertől a MEE csak azoknak postázza az Elektrotechnika folyóiratot, akik az új rendszerben is regisztrálva vannak. A MEE nyilvántartása szerint a VTT-nek csak 93 regisztrált tagja van, a VTT saját nyilvántartása szerint 227. A több mint kétszeres eltérés okát a MEE tagnyilvántartás hiányosságai miatt nehéz tisztázni.

3. Nagy János több eseményről tájékoztatta az elnökséget:

a. Felkérte a Díjbizottságot jelöltek állítására a VTT díjaira.

b. Megbeszélést folytatott a Fővárosi Gazdasági Bizottság elnökével, Somlyódi Csabával, a jövő évi CIE időközi konferencia támogatásáról. Ezen a megbeszélésen Dr. Schanda János és Almási Sándor is részt vettek.

c. Esedékessé vált a CELMA tagdíj befizetése. A tagdíj részarányos összegét a VTT a CELMA munkájában részt vevő cégeknek kiszámlázza.

d. Az Energia Klub által szervezett lakcimke.hu kampány keretében megbeszélésre kerül sor a VTT esetleges részvételéről.

4. Arató András ismertette, hogy Tóth András úr, az Európai Bizottság Energia- és Közlekedésügyi Főigazgatóságának munkatársa megkereste a VTT-t a tercier szektor (irodavi világítás és közvilágítás) energiahatékony konstrukcióiról szóló EU rendelettervezet szakmai lektorálása miatt. A közel 60 oldalas, nyers fordításban megkapott anyag lektorálására 1 nap állt rendelkezésre. Tóth András megköszönte a VTT értékes segítségét.

5. A VTT elnöksége megvitatta a MEE által megküldött együttműködési megállapodás tervezetét. Az elnökség egyhangú véleménye szerint a tervezet szellemiségében idegen a MEE hagyományaitól, és azt ebben a formájában elfogadni nem tudjuk. Az elnökség megfogalmazta a MEE elnökének és főtítkárnak írt válaszevelet, amelyben visszautasítjuk a tervezetet.

PLUS LUCIS!

Plus lucis - több fényt - olvasható a 150 évvel ezelőtt született Carl Auer von Welsbach emlékművén Bécsben, az egyetem kémiai épülete előtt. A világhírű osztrák vegyész, több kémiai elem felfedezője, a 19. század végén találmányaival forradalmasította a kor világítástechnikájának mindkét fő területét, a gáz- és a villanyvilágítást. 1885-ben szabadalmaztatta a gázizzófényt, a köznyelvben gázharisnyának nevezett izzótestet, amely 1/6-ára csökkentette a fajlagos gázfogyasztást. A gáz és a villany versenyében a gázvilágítás behozhatatlannak tűnő előnyhöz jutott a rossz hatásfokú szénszálas izzólámpákkal szemben. A verseny állását Auer fordította meg 1898-ban, saját találmányának konkurenciájával, az első fémszálas izzólámpa, az ozmium lámpa megalkotásával. A világítástechnika fejlesztését saját anyagi érdeke elé helyezte. Az ozmium lámpát rövidesen követte a tantál izzó, majd a fémszálas lámpa teljes sikerét Just és Hanaman volfrám izzója hozta meg. Auer életművéről közösen emlékezik meg a Gázmúzeum és az Elektrotechnikai Múzeum a Tudomány Napján, november 3-án.

Dél előtt a Gázmúzeumban Auer kémiai munkásságáról és a gázvilágítás történetéről lesz szó, délután az Elektrotechnikai Múzeumban a fémszálas izzólámpa történetéről, az izzólámpát felváltó új fényforrásokról és a jövő fejlődési irányáról, az Európai Unió várható világítástechnikai előírásairól hangzanak el előadások. Az új szabályozások célja az energiatakarékosság és ezzel a környezet védelme, energiatakarékos fényforrások használatának előírása. Ez azonban gyakorlatilag az izzólámpás világítás közel 130 éves korszakának végét jelenti. Az előadásokon működő bemutatók is lesznek, a résztvevők a szó szoros értelmében láthatják, hogyan lett egyre több a fény. A két múzeum szeretettel várja a világítás története iránt érdeklődő vendégeket.

Dr. Jeszenszky Sándor

A rendezvény programja:

Gázmúzeum, Budapest VIII. Köztársaság tér 20, 9.00 – 12.00

Rusvai László: A világítás története az elektromos izzó előtt

Chappon Miklós: Auer élete

Balogh András: A gázfelhasználás lehetőségei a XIX. század második felében

Próder István: Felfedezések a XX. Század elején

Gulyásné Gömöri Anikó: Bécs-Budapest gázgyárai a XIX. és XX. század fordulóján

OMM Elektrotechnikai Múzeum, Budapest VII. Kazinczy u. 21 14.00-15.40

Jeszenszky Sándor: Auer és a fémszálas izzólámpa

Borsányi János: Fényforrások az izzólámpa évszázada után

Nagy János: A világítástechnika új útjai

EU RENDELET AZ ELŐTÉTEK ÉS LÁMPATESTEK KÖRNYEZETBARÁT TERVEZÉSI KÖVETELMÉNYEIRŐL

Az Európai Bizottság rendeletet készít elő az úgynevezett „tercier szektor”-ba tartozó előtétetek és lámpatestek környezetbarát tervezési követelményeiről (tercier szektor alatt a közvilágítási és az irodavilágítást értik). A rendelet hatálya alá tartozó termékek éves villamosenergia-fogyasztása a Közösségben a becslések szerint 200 TWh volt 2005-ben, ami 80 Mt CO₂-kibocsátásnak felel meg. Konkrét intézkedések meghozatala nélkül a fogyasztás 2020-ig az előrejelzések szerint 260 TWh-ra nő. Az előkészítő vizsgálatok azt mutatták, hogy a rendelet hatálya alá tartozó termékek villamosenergia-fogyasztása lényegesen csökkenthető. Az egyelőre még csak tervezet formájában elkészült rendelet célja, hogy növelje a hatálya alá tartozó termékek jobb energiahatékonyágát eredményező technológiák piaci elterjedtségét, ami 2020-ig a „minden marad a régiben” forgatókönyvhöz képest 38 TWh energia-megtakarítást eredményez.

A rendelet kitér a környezetbarát tervezési követelményekre, a megfelelőség-értékelésre és a piacfelügyeleti vizsgálati eljárásra, valamint megadja a piacon elérhető, legjobb teljesítményű termékekre és technológiákra vonatkozó indikatív referenciaértékeket.

Az EU ügyrendje szerint a szavazás előtt a tervezetet minden hivatalos nyelvre, így magyarra is le kell fordítani. A brüsszeli fordítóiroda által készített nyers fordítás gyakorlatilag értelmezhetetlen volt, ezért a VTT-t kérték fel a szöveg szakmai lektorálására. A mintegy 60 oldal terjedelmű szöveg lektorálására egy fél nap és egy teljes éjszaka állt a feladatban közreműködő kollégák, Arató András és Schwarcz Péter rendelkezésére.

RENDEZVÉNY NAPTÁR

2008. november 11, 17.00 óra: A VTT november havi szemináriumának előadója Tóth Zoltán, előadásának címe: Fényforrásokkal kapcsolatos várható Európai Unió szabályozások. A rendezvény helyszíne a Világítás Háza, 1042 Budapest, Árpád út 67.

2008. november 27-28: 7. Török Nemzeti Világítástechnikai Kongresszus. Istanbul, Törökország

További információ: www.atmk.org.tr

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA - Képriport és visszajelzés

A VTT bemutatója a Millenáris park szabad területén

Ismerkedés a különféle fényforrásokkal

Korszerű közvilágítási lámpatestek kiállítása

A rendezvényről az M1 híradója is beszámolt.

A képen Tóth Zoltán a fényforrások mutatja be a híradó riporterének.

Az eseményt szervező Tempus közalapítványtól az alábbi levelet kaptuk a rendezvényt követően:

Nagyon köszönjük mindenkinek, hogy jelenlétükkel, programjaikkal és lelkesedésükkel ilyen színessé és vonzóvá tették a kutatók éjszakája központi rendezvényét! Az érdeklődők száma messze felülmúlta

a tavalyi létszámot, éjfélkor - hála a Kürt Band felejthetetlen produkciójának - még javában ropták az emberek a Csodák Palotájában!

Szívből remélem, hogy mindenkinek nagy élményt jelentett az éjszaka, és jövőre is számíthatunk a részvételükre!

Nagy örömmel vennénk, ha tapasztalataikat, észrevételeiket megosztanák velünk, hogy jövőre a tanulságokat levonva – ha egyáltalán lehet még fokozni, - még felejthetlenebb éjszakát szervezhessünk!

Kvassay Krisztina, Tempus közalapítvány

MEGJELENT A VTT ÉVKÖNYVE

„Hosszú mérlegelés után Társaságunk elhatározta, hogy megjelenteti első Évkönyvét, melyben megkísérel szakmai közösségének és a világítástechnikai szakma minden művelőjének egy olyan megszólalási lehetőséget nyújtani, amely egyszerre lehet bemutatkozás, ismeretforrás, kapcsolatteremtési lehetőség.”

1996-ban írta le ezeket a szavakat Pollich János, a Világítástechnikai Társaság néhai elnöke. 12 év telt el azóta, és a kezdeményezés életrevalóságát az bizonyítja a legjobban, hogy szeptember 26-án, a Kutatók Éjszakáján a szakma és az érdeklődő széles nagyközönség már a hetedik évkönyvet vehette kezébe, amely a 2008-2009-es évszámot viseli.

A Világítástechnikai Társaság, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület szervezete, valamint a Magyar Világítástechnikáért Alapítvány kiadásában most megjelent évkönyv terjedelmesebb minden elődjénél: 208 színes belső oldalt tartalmaz. A színes jelző egyaránt vonatkozik a külalakra és a belső tartalomra. „Fény - Tér – Kép”: ez az évkönyv alcíme, és e hármas mottó jegyében sorakoznak benne a szakmai cikkek. A Fény alcímmel jelzett rész a világítástechnika alapfogalmaival, a fénykeltés eszközeivel, a fényforrásokkal, lámpatestekkel foglalkozik. A Tér címszó alatt belső- és külsőtéri világítási megoldások, követésre érdemes példák sokaságát találjuk, térben és időben széles határok között. Szó esik az ókor világítástechnikai csodájáról, az alexandriai világítótoronytól kezdve a belsőtéri enteriőrökön át Európa karácsonyi fénypompájáig sok érdekességről. A Kép összefoglaló cím alatt a szürkületi látásról, a színtévesztés javításáról olvashatunk, de egy ritka optikai jelenség magyarázatáról, vagy Van Gogh művészetéről is találunk olvasnivalót.

Egy évkönyv nem lenne teljes, ha nem adna képet kiadója, a Világítástechnikai Társaság munkájáról. A szakmai cikkek után következő, és „VTT” alcímet viselő rész hivatott ezt az igényt kielégíteni. A VTT elnökének bevezetője után a Közvilágítási Anketók történetéről és a VTT elmúlt két évének eseményeiről olvashatunk. A díjak, díjazottak felsorolása mellett megemlékezik az évkönyv a világítástechnika közelmúltban elhunyt nagy egyéniségéről, Debreczeni Gáborról. A könyv utolsó lapjain a Társaság támogató és pártoló tagjait ismerhetjük meg, valamint azokat, akik nélkül nem jött volna létre a kiadvány: a könyv kiadásának anyagi feltételeit megteremtő hirdető cégeket, és a cikkek szerzőit, fényképpel, szakmai tevékenységük rövid bemutatásával, és elektronikus elérhetőségük megadásával együtt. A 39 szerző tevékenységének koordinálása, az évkönyv szerkesztésének sok törődést, gondot okozó munkája ezúttal is Kosztolicz István nevéhez fűződik.

A 3000 példányban megjelent kiadványt a MEE és a VTT tagjai ajándékként, díjmentesen kaphatják meg. Az évkönyvek személyesen vehetők át a VTT rendezvényein, a Világítás Házában (Budapest IV. Árpád út 67). A korábban megjelent évkönyvek hasznos ismeretforrásként fontos helyet foglalnak el tagtársaink és a könyvtárak könyvespolcain. Ez a tudásanyag most az elmúlt 2 év szakmai eredményeit, történéseit bemutató újabb kötettel egészült ki.

INGYENES SZAKKÖNYV AZ INTERNETEN

Német testvérszervezetünk, a LiTG hírlevelében arról adott tájékoztatást, hogy „Tageslicht” címmel egy közel 300 oldalas hiánypótló, világítástechnikai tárgyú szakkönyv került fel az internetre. A német nyelvű könyv főcíme alapján a természetes világítást tárgyalja, de emellett a mesterséges világítással is foglalkozik. Az elektronikus könyv a www.infoline-tageslicht.de oldalon regisztráció nélkül, bárki számára ingyenesen olvasható.

Kedvcsinálól a bemutatjuk a könyv tartalomjegyzékét:

Szakmai rész

Szótár A-Z

Természetes világítás

- Felülvilágítók
- Üvegezések
- Fényeltérítő/irányító rendszerek
- Benapozás elleni védelem

Mesterséges világítás

- Fényforrások/lámpatestek
- Világítási módok
- Alkalmazások

Épületechnika

- Szellőzés
- Füst elleni védelem

Irányelvek/rendeletek

Szabványok

Alkalmazások

Ipari létesítmények

Irodák

Szállodák/éttermek

Sport/szabadidő

Kultúra/oktatás

Közlekedés

Különleges projektek

Ötletek

Útmutató/publikációk

Szoftver

Könyvek

Folyóiratok

Linkjegyzék

Rendezvények

Hírek

SZABVÁNYFIGYELŐ

Hírlevelünk előző száma óta a következő, világítástechnikai vonatkozású új szabványok jelentek meg:

MSZ EN 60357:2003/A1:2008 Halogén izzólámpák (gépjárműlámpák kivételével). Működési előírások (módosítás)

MSZ EN 60598-2-22:1998/A2:2008 Lámpatestek. 2-22. rész: Egyedi követelmények. Tartalékvilágítási lámpatestek (módosítás)

MSZ EN 61347-1:2008 Lámpaműködtető eszközök. 1. rész: Általános és biztonsági követelmények

MSZ EN 61347-1:2001/A1:2008 Lámpaműködtető eszközök. 1. rész: Általános és biztonsági követelmények (módosítás)

A felsorolt szabványokat a Magyar Szabványügyi Testület címoldalas jóváhagyó közleménnyel, a közzétételük napjától magyar nemzeti szabványokká nyilvánította. Ezeknek a magyar nemzeti szabványoknak magyar címoldaluk van, de angol nyelvűek.

IMPRESSZUM

FÉNY, a MEE Világítástechnikai Társaságának hírlevele.

Kiadja: MEE Világítástechnikai Társaság, 1042 Budapest, Árpád út 67

Tel/fax: (06 1) 369 6631

e-mail: vtt@vilagitashaza.hu, meevtt@gmail.com

Honlap: www.vilagitas.org

Megjelenik: igény szerint

Szerkeszti: Arató András (aratoa@gmail.com)

Felelős kiadó: Nagy János (jano.nagy@t-online.hu)

A hírlevélben megjelent információk a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók